

**UCHWAŁA NR XXXVI/242/16
RADY MIEJSKIEJ W GŁOWNIE
z dnia 29 grudnia 2016 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Głowno
na lata 2017-2022**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i poz. 1579) art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), **Rada Miejska w Głownie uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Głowno na lata 2017-2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głowna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. i podlega ogłoszeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Głownie

Magdalena Szajder

Załącznik do Uchwały Nr XXXVI/242/16
Rady Miejskiej w Głownie
z dnia 29 grudnia 2016 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY MIASTA GŁOWNO NA LATA 2017-2022**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022, jest realizacją zapisu znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390).

Zgodnie z art.6 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności „Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”. Priorytetowym celem Programu jest podejmowanie kompleksowych, interdyscyplinarnych działań mających na celu zapobieganie i zmniejszanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Główna.

Program zakłada stałą i bezpośrednią współpracę podmiotów funkcjonujących na terenie Miasta Główna w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez podniesienie efektywności podejmowanych działań, co może stanowić podstawę do stworzenia sprawnego i spójnego systemu, a tym samym może skutecznie doprowadzić do ograniczenia skali tego zjawiska.

II. PRZEMOC – DEFINICJA, RODZAJE, SKUTKI

Zgodnie z zapisem ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390), pod pojęciem przemocy w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny tj. małżonka, wstępnego, zstępnego, rodzeństwa, powinowatego w tej samej linii lub stopniu osoby pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka, a także osoby pozostającej we wspólnym pożyciu oraz innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym ogniwem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W domu powinniśmy się czuć bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, jest niebezpiecznym miejscem, gdzie doznają cierpienia fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- a) jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- b) siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy;
- c) narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę sił, narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itp.;
- d) powoduje cierpienie i ból – sprawca narusza zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Zaklasyfikować ją należy do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc domowa prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych oraz negatywnych skutków psychologicznych. Przemoc powoduje nieodwracalne skutki w psychice ofiar, czego konsekwencją może być nieprawidłowe przestrzeganie obrazu własnej osoby, poczucia

wartości. Niezaspokojone potrzeby członków rodziny, zaburzenie struktury ról wewnątrzrodzinnych, zachwianie norm i systemu wartości rodzinnych powoduje, iż zjawisko przemocy domowej należy uznać za zachowanie patologiczne o dużej szkodliwości społecznej.

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, poprzez psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Rzadko jest ona jednorazowym incydentem. Zwykle przemoc ma charakter długofalowy i cykliczny.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- przemoc fizyczna – naruszenie nietykalności fizycznej – to wszelkie działania polegające na użyciu siły, jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;
- przemoc psychiczna – naruszenie godności osobistej – to umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, zawiera przymus i groźby np.; wyzwiska, ośmieszanie, upokarzanie (często w obecności innych osób), szantażowanie, narzucanie własnych poglądów, izolowanie od bliskich. Sprawca domaga się pełnego posłuszeństwa. Przemoc psychiczna niesie za sobą stałe poczucie zagrożenia przemocą fizyczną, wytwarza atmosferę napięcia i niepewności w domu, co doprowadza do degradacji psychicznej oraz poniżania ofiary. Jest bardzo trudna do udowodnienia; brak widocznych śladów przemocy poddaje w wątpliwość prawdziwość tego, na co skarży się ofiara. Skutki przemocy psychicznej mogą powodować nieodwracalne zmiany w funkcjonowaniu ofiar.
- przemoc seksualna – naruszenie intymności – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań mających na celu zaspokojenie potrzeb seksualnych sprawcy. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy.
- zaniedbanie – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osoby bliskiej. Najczęściej stosowana wobec dzieci. O zaniedbaniu mówimy w sytuacji odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, zdrowiem i higieną. Do niedawna funkcjonowało przekonanie, że dotyczy głównie dzieci, ale coraz częściej ujawniane są przypadki dotyczące osób starych, schorowanych, niepełnosprawnych.
- przemoc materialna/ekonomiczna – naruszenie własności – to wszelkie działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy. Tą formą przemocy będzie między innymi: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego.

- art.207 § 1 k.k. - znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat;
- art. 191 § 1 k.k. - kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do 3 lat;
- art. 197 § k.k. - kto przemocą lub groźbą bezprawną, lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od 2 lat do 12 lat;
- art. 209 § 1 k.k. - kto uporczywie uchyla się od wykonywania; ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nałożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, podlega karze pozbawienia wolności do lat 2;
- art. 210 § 1 k.k. - kto wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny osobę tę porzuca, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3;

- art. 211 § 1 k.k. - kto wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru, uprowadza lub zatrzymuje małoletniego poniżej lat 15 albo osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W/w ustawa obliuguje samorząd gminny do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w szczególności poprzez:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętych przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy wymaga współpracy i współdziałania wielu placówek, które zajmują się pomocą rodzinie i dziecku oraz służb odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Współpraca placówek powinna dotyczyć wszystkich aspektów problemu przemocy, zaczynając od diagnozy, przez odpowiednią interwencję a następnie łagodzenie i terapię urazów będących skutkami przemocy domowej.

Ciągle narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga podjęcia działań zawartych w niniejszym programie.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY MIASTA GŁOWNO

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy.

Na terenie Gminy Miasta Głowno przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni.

Do chwili obecnej problemami związanymi z przemocą w rodzinie zajmowali się głównie pracownicy socjalni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, policjanci-dzielnicowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna. Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie rozszerza krąg osób zajmujących się problematyką przemocy o przedstawicieli oświaty, służby zdrowia, sądownictwa oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych. Taka "koalicja" specjalistów różnych dziedzin i instytucji może pomóc nie tylko osobom uwikłanym w przemoc – osobom doświadczającym przemocy i stosującym ją, ale również całemu społeczeństwu, które będzie mogło lepiej funkcjonować w bezpiecznym otoczeniu.

Diagnoza sporządzona została na podstawie danych uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie, Komisariatu Policji w Głownie oraz Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Głowno, zwanego dalej Zespołem.

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.

Według statystyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie w roku 2012 z pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych skorzystało 1 406 osób, 2013 r.- 1515 osób, w 2014 r.- 1384 osób, w 2015 r.- 1306 osób, na dzień 30.09.2016 r.- 730 osób. Głównym powodem przyznania świadczeń było bezrobocie – 362 rodzin w 2013 r.- 377 rodzin w 2014 r.- 362 rodzin, w 2015 r.- 327 rodzin, na dzień 30.09.2016 r.- 253 rodzin, długotrwała lub ciężka choroba – 245 rodzin, 2013 r.- 225 rodzin w 2014 r.- 212 rodzin, w 2015 r.- 229 rodzin,

na dzień 30.09.2016 r.- 198 rodzin, niepełnosprawność - 133 rodzin, w 2013 r. 148 rodzin, w 2014 r.- 166 rodzin, w 2015 r.- 152 rodziny, na dzień 30.09.2016 r.- 145 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 87 rodzin, w 2013 r.- 96 rodzin, w 2014 r.- 77 rodzin, w 2015 r.- 82 rodziny, na dzień 30.09.2016 r.- 71 rodzin. Procedura "Niebieskiej Karty" uruchomiona została przez pracowników socjalnych w 7 przypadkach, w 2013 r- 17 razy, w 2014 r.- 7 razy, w 2015 r.- 8 razy, na dzień 30.09.2016 r.- 5 razy . W 2012 r. w 610 rodzinach w sposób intensywny prowadzona była praca socjalna w 2013 r.- w 959 rodzinach w 2014 r.- 1301, w 2015 r.- 1481, na dzień 30.09.2016 r.- 457 rodzinach , podpisano 61 kontraktów, w 2013 r.- 35 kontraktów socjalnych, w 2014 r.- 34, w 2015 r.- 40 .

Przypuszczalnie, dane te nie ukazują w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Miasta Głowno, gdyż członkowie rodziny często nie wyrażają zgody bądź wycofują się z wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” .

Problemowi przemocy w rodzinie często towarzyszą inne zjawiska patologiczne, min. nadużywanie alkoholu bądź innych substancji psychoaktywnych. W 2012 r. z pomocy ośrodka skorzystały 72 rodziny, z tytułu choroby alkoholowej, wysłano 13 wniosków o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, w 2013 r. skorzystało 75 rodzin, wysłano 31 wniosków do GKRPA, w 2014 r.- 76 rodzin, wysłano 25 wniosków, w 2015 r.- 76 rodzin, wysłano 9 wniosków, wg stanu na 30.09.2016 r. - 74 rodziny, wysłano 6 wniosków.

Choroba alkoholowa stanowi czynnik ryzyka, okoliczność zwiększającą prawdopodobieństwo wystąpienia w danej rodzinie aktów przemocy. Alkohol redukuje zahamowania, wpływa na rozwój zachowań agresywnych osoby nietrzeźwej. W związku z tym w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie można pominąć pracy z osobami uzależnionymi.

Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Głownie potwierdzają występowanie przemocy domowej na terenie Głowna, przedstawia je poniższa tabela, porównująca ilość odnotowanej przemocy w latach 2012 , 2013, 2014, 2015, wg stanu na 30.09.2016 r:

	Rok 2012		Rok 2013		Rok 2014		Rok 2015		Stan na 30.09.2016 r.	
Ilość przeprowadzonych interwencji domowych	541		520		562		484		286	
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
	6	1	18	4	19	3	16	2	19	0
Liczba sprawców przemocy domowej	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
	1	5	2	17	0	20	0	12	0	20
Liczba procedur "Niebieska Karta"	wszczętych	zakończ.	wszczętych	zakończ.	wszczętych	zakończ.	wszczętych	zakończ.	wszczętych	zakończ.
	9	9	17	17	20	20	12	12	20	15
Liczba wizyt dzielnicowych w ramach procedury "Niebieska Karta"	30		55		60		40		55	

Z przedstawionych danych z Komisariatu Policji wynika, iż problem przemocy utrzymuje się na poziomie wyrównanym.

Stosowania przemocy dopuszcza się zdecydowanie większa liczba mężczyzn niż kobiet. Dodatkowo bardzo trudna do zdiagnozowania jest kwestia przemocy stosowanej wobec dzieci. Wiele przypadków nie jest ewidencjonowanych, wręcz ukrywanych i maskowanych, zarówno przez sprawcę jak i ofiarę przemocy. Stąd tzw. "czarna liczba" nieujawnionych przypadków znęcania się nad dziećmi, która prawdopodobnie znacznie przewyższa rzeczywistą skalę zjawiska.

Zarządzeniem Nr 74/2011 Burmistrza Główna z dnia 01 lipca 2011 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 187/2012 Burmistrza Główna z dnia 14 grudnia 2012 r. i Zarządzeniem Nr 135/2014 Burmistrza Główna z dnia 05 września 2014 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny, mający na celu integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjonowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjonowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2012 r. przewodniczący Zespołu zwołał 16 posiedzeń Zespołu, odbyło się 96 spotkań grup roboczych.

Z danych Zespołu z 2012 r. wynika, że zarejestrowano 17 zgłoszeń przemocy w rodzinie, w tym 14 dotyczyło przemocy stosowanej wobec kobiet, 2 wobec mężczyzn i 1 zgłoszenie stosowania przemocy wobec dziecka. W 14 sprawach skierowano pismo do Prokuratury, 9 do Sądu Rejonowego w Zgierzu i 18 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna. Zespół wszczął procedurę "Niebieskiej Karty" w 17 sprawach. W 2013 r. odbyło się 25 posiedzeń Zespołu, odbyło się 184 spotkań grup roboczych.

W 2013 r. zarejestrowano 31 zgłoszeń przemocy w rodzinie, w tym 29 dotyczyło przemocy stosowanej wobec kobiet i 2 wobec mężczyzn. W 2 sprawach skierowano pismo do Prokuratury, 6 do Sądu Rejonowego w Zgierzu i 6 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna. Zespół wszczął procedurę "Niebieskiej Karty" w 31 sprawach, z czego w 14 przypadkach Zespół podjął decyzję o ich zakończeniu. W 2014 r. odbyło się 26 posiedzeń Zespołu i 281 spotkań grup roboczych.

W 2014 r. zarejestrowano 35 zgłoszeń przemocy w rodzinie. W 8 sprawach skierowano pismo do Prokuratury, 2 do Sądu Rejonowego w Zgierzu i 10 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna. Zespół wszczął procedurę "Niebieskiej Karty" w 35 sprawach. W 2014 r. zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” na skutek zaprzestania przemocy w rodzinie w 39 sprawach, natomiast w 7 sprawach na skutek braku zasadności podejmowania dalszych działań.

W 2015 r. odbyło się 15 posiedzeń Zespołu i 135 spotkań grup roboczych. W 2015 r. zarejestrowano 20 zgłoszeń przemocy w rodzinie. W 4 sprawach skierowano pismo do Prokuratury, 1 do Sądu Rejonowego w Zgierzu i 2 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna. Zespół wszczął procedurę "Niebieskiej Karty" w 20 sprawach. W 2015 r. zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” na skutek zaprzestania przemocy w rodzinie w 7 sprawach, natomiast w 11 sprawach na skutek braku zasadności podejmowania dalszych działań.

Na dzień 30 września 2016 r. przewodniczący zwołał 19 posiedzeń Zespołu, odbyło się 85 spotkań grup roboczych. Do 30.09.2016 r. zarejestrowano 22 zgłoszenia przemocy w rodzinie, w tym 22 dotyczyło przemocy stosowanej wobec kobiet. Zespół wszczął procedurę "Niebieskiej Karty" w 22 sprawach, z czego w 13 przypadkach Zespół podjął decyzję o ich zakończeniu.

Istotnymi problemami przy realizacji programu związanego z przeciwdziałaniem przemocy domowej są:

- brak bazy lokalowej i mieszkań chronionych;
- brak możliwości izolowania sprawców przemocy;
- długi okres rozstrzygania spraw w sądach;
- funkcjonowanie stereotypów na temat przemocy.

IV. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasta Głowno.

Mocne strony:

- a) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie w Gminie Miasta Głowno,
- d) znajomość środowiska,
- e) współpraca służb.

Słabe strony:

- a) zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości,
- b) niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej,
- c) brak specjalistów do pracy z rodziną,
- d) małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Szanse:

- a) zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową,
- b) stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin.

Zagrożenia:

- a) bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,
- b) brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy,
- c) poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie ma za zadanie wprowadzić w życie działania, mające na celu: udzielanie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, podejmowanie odpowiednich kroków wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko.

1. Program skierowany jest do:

- ofiar przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób starszych, niepełnosprawnych;
- sprawców przemocy w rodzinie;
- świadków przemocy w rodzinie;
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi, bądź dotkniętymi przemocą.

2. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390)
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 487);
- uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020" (M.P. z 2014 r. poz. 445)

3. Cel główny programu:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Głowno.

4. Cele szczegółowe programu:

a) zapobieganie występowania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
- Diagnostowanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zbieranie i analizowanie danych gromadzonych przez poszczególne instytucje i podmioty na terenie Gminy Miasta Głowno	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji	2017-2022
-Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym	Zespół Interdyscyplinarny	2017-2022
- Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie problematyki przemocy poprzez m.in.: przeprowadzanie zajęć informacyjno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży – uczniów placówek oświatowych	Zespół Interdyscyplinarny; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe	2017-2022

b) wspieranie i pomoc dla ofiar przemocy, zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
<p>- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, (współpraca w ramach Zespołu; koordynacja działań jednostek pomocowych), poprzez:</p> <p>- Podejmowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”</p> <p>- Podejmowanie pracy z osobami/rodzinami dotkniętymi przemocą w oparciu o indywidualne plany pracy jednostek, systematyczne monitorowanie środowisk dotkniętych przemocą</p>	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji	2017-2022
<p>- Udzielanie specjalistycznego poradnictwa – psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, socjalnego osobom/rodzinom dotkniętym przemocą</p>	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji	2017-2022
<p>- Praca socjalna z osobami/rodzinami dotkniętymi przemocą lub zagrożonymi wystąpieniem przemocy</p>	MOPS w Głownie	2017-2022
<p>- Organizowanie terapii dla ofiar i świadków przemocy</p>	Placówki Ochrony Zdrowia	2017-2022

c) zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
<p>- Odseparowanie sprawców przemocy od ofiar i zakaz kontaktowania się z osobami krzywdzonymi</p>	Komisariat Policji, Prokuratura, Sąd Rejonowy	2017-2022
<p>- Prowadzenie psychoedukacji w zakresie korekty zachowań sprawców przemocy</p>	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji, Przedstawiciele Sądu	2017-2022
<p>- Udzielanie informacji oraz motywowanie sprawców przemocy do podejmowania leczenia psychoedukacyjnego, leczenia odwykowego</p>	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji, Przedstawiciele Sądu	2017-2022

- d) poprawa skuteczności i efektywności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
- Organizowanie specjalistycznych szkoleń podnoszących kwalifikacje i doskonalących umiejętności dla przedstawicieli jednostek realizujących zadania w obszarze przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głównie	2017-2022
- Realizacja zadań Programu	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głównie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji, Przedstawiciele Sądu	2017-2022

''

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Realizatorzy Programu

W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, na terenie Gminy Miasta Główno został powołany Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna, placówek oświatowych, placówek ochrony zdrowia i Sądu.

Obsługę administracyjną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głównie.

2. Zasoby Miasta Główna w zakresie realizacji Programu

Zasoby ludzkie – specjaliści różnych dziedzin: pedagodzy, psychologzy, pracownicy socjalni, pielęgniarka środowiskowa, kuratorzy, terapeuci, asystenci rodziny, funkcjonariusze Policji;

Zasoby instytucjonalne Gminy Miasta Główno:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głównie;
- Komisariat Policji w Głównie;
- Placówki oświatowe;
- Placówki ochrony zdrowia;
- Organizacje pozarządowe.

VII. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewane efekty Programu to stworzenie kompleksowej pomocy dla osób dotkniętych przemocą, podniesienie jakości świadczonych usług oraz podkreślenie partnerskiej roli organizacji pozarządowych w prowadzeniu działań w zakresie rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasta Główno.

W szczególności będą to:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zwiększenie wrażliwości i zaangażowania społeczeństwa w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem, poprzez programy profilaktyczne w szkołach i przedszkolach,
- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,
- zmniejszenia rozmiarów zjawiska przemocy domowej.

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców Głowna, zgodnie z przyjętymi procedurami oraz stała współpraca uczestników Programu i monitoring działań.

1. PRZEWIDYWANE REZULTATY, WSKAŹNIKI WYKONANIA DZIAŁAŃ W ODNIESIENIU DO POSZCZEGÓLNYCH CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH.

CEL SZCZEGÓŁOWY

a) Zapobieganie występowania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- e) zwiększenie skuteczności podejmowanych zadań poprzez interdyscyplinarną formułę,
- f) współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego,
- g) pozyskanie danych obrazujących skalę zjawiska przemocy na terenie Miasta Głowna,
- h) podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy, obalanie mitów, stereotypów, mechanizmów przemocowych oraz sposobów i metod radzenia sobie w sytuacjach związanych z przemocą wśród uczniów i młodzieży oraz osób dorosłych,

Wskaźniki wykonania działań:

- liczba odbytych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba posiedzeń grup roboczych,
- liczba osób/rodzin, które zostały objęte pracą w ramach grup roboczych,
- liczba zrealizowanych zajęć w zakresie edukacji dzieci i młodzieży,
- liczba placówek, instytucji i innych podmiotów, w których realizowane są zajęcia dla dzieci i młodzieży,
- nakład wydrukowanych ulotek dot. problematyki przemocy,

CEL SZCZEGÓŁOWY

b) Wspieranie i pomoc dla ofiar przemocy, zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy:

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- skuteczniejsza ochrona osób doznających przemocy,
- wdrażanie nowych rozwiązań w zakresie terapii i metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności świadczonej pomocy osobom uwikłanym w przemoc, skrócenie czasu oczekiwania od pierwszych sygnałów do etapu rozwiązywania problemu,
- koncentracja działań wobec osoby i rodziny a nie wobec zakresu zadań instytucji.

Wskaźniki wykonania działań:

- liczba prowadzonych Niebieskich Kart,
- liczba skierowanych wniosków do GKRPA dla Miasta Głowna o leczenie odwykowe,
- liczba osób / rodzin objętych działaniami interdyscyplinarnych grup roboczych,
- liczba udzielonych porad i usług specjalistycznych,
- liczba uczestników terapii dla ofiar przemocy i grupy wsparcia

CEL SZCZEGÓŁOWY

c) zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc:

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- wzrost motywacji sprawców przemocy do rozwiązania problemu,
- wzrost zaufania do oferowanych możliwości pomocowych,
- ograniczanie liczby rodzin z problemem przemocy.
- nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych związanych z nagromadzeniem agresji i negatywnych emocji oraz innych problemów życia rodzinnego,
- przywracanie prawidłowych wzorców funkcjonowania w rodzinie

Wskaźniki wykonania działań:

- liczba prowadzonych Niebieskich Kart,
- liczba wniosków złożonych do Sądu, Prokuratury,
- liczba osób zobowiązanych u których prowadzona była psychoedukacja w zakresie korekty zachowań sprawców przemocy,
- liczba osób skierowanych do odbycia programów korekcyjno- edukacyjnych przez instytucje wymiaru sprawiedliwości,
- liczba orzeczeń dozoru kuratorskiego, nakazów opuszczenia lokalu, zakazów kontaktowania się z osobami krzywdzonymi,
- liczba powtórnych interwencji w związku z przemocą w rodzinie Policji i innych instytucji,
- liczba ponownych zgłoszeń aktów przemocy przez osoby doznające przemocy,
- liczba osób nadużywających alkoholu, których sprawę skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Główna.

CEL SZCZEGÓŁOWY

d) Poprawa skuteczności i efektywności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- podniesienie kompetencji zawodowych osób zajmujących się bezpośrednio pracą z osobami uwikłanymi w przemoc,
- podniesienie jakości realizowanych zadań przez poszczególne podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- współpraca w zakresie interdyscyplinarnej formuły pracy z osobami uwikłanymi w przemoc,
- podniesienie skuteczności podejmowanych działań.

Wskaźniki wykonania działań:

2. liczba przeprowadzonych szkoleń,
3. liczba uczestników szkoleń,
4. liczba grup objętych szkoleniami.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie koordynowana przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Głowno.

Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miasta Głowno. Program monitorowany będzie corocznie. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów uczestniczących w realizacji zadań, które przekazywane będą Przewodniczącemu Zespołu do ostatniego dnia lutego każdego roku.

Po przeanalizowaniu danych do 31 marca każdego roku Przewodniczący Zespołu przedkłada sprawozdanie Burmistrzowi Głowna.

Niniejszy program podlega ewaluacji.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Głowno we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Ewaluacja Programu ma na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Miasta Głowno. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy w rodzinie, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy w rodzinie, łagodzić jej skutki, a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie.

Program poddawany jest ewaluacji corocznie, na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji oraz w oparciu o wskaźniki:

- liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych jako środowiska zagrożone występowaniem zjawiska przemocy, w stosunku do roku ubiegłego;
- liczba rozpowszechnionych informacji o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym;
- liczba przeprowadzonych zajęć informacyjno- edukacyjnych mających na celu edukację dzieci i młodzieży – uczniów placówek oświatowych w zakresie problematyki przemocy;
- liczba podejmowanych interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie
- liczba wdrożeń procedury „Niebieska karta”;
- liczba udzielonego specjalistycznego poradnictwa- psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, socjalnego osobom/rodzinom dotkniętym przemocą;
- liczba osób, które skierowano na terapię dla ofiar i świadków przemocy;
- liczba odseparowanych sprawców przemocy od ofiar;
- liczba sprawców przemocy uczestniczących w psychoedukacji w zakresie korekty swoich zachowań;
- liczba sprawców przemocy, którzy podjęli leczenie odwykowe;
- liczba organizowanych specjalistycznych szkoleń podnoszących kwalifikacje i doskonalących umiejętności dla przedstawicieli jednostek realizujących zadania w obszarze przemocy w rodzinie.

Bezpośredni nadzór nad realizacją programu oraz sprawozdawczością z jego realizacji podlega Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków własnych Gminy Miasta Głowno w kwocie niezbędnej dla jego realizacji.

Środki finansowe na 2017 r. i kolejne lata na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą corocznie zabezpieczane w budżecie Gminy Miasta Głowno.

X. ZAKOŃCZENIE

W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi, rozwojem procesów społecznych, potrzebami w tym zakresie, a także wymogami prawa, Program może podlegać zmianom w trybie zgodnym z trybem jego przyjęcia.